

Par to ir jāstāsta bērniem

Par komunistisko genocīdu atgādina orķestris Rīga, kori un Pērkons

Inese Lūsiņa

PAŠĀ VASARAS ZIEDONĪ, 1941. gada naktī uz 14. jūniju, no savām mājām svesumā tika aizvesti 15 424 Latvijas iedzīvotāji. Arī šogad vairākos koncertos komunistiskā genocīda upuru atceres dienā 14. jūnijā godinās viņu piemiņu. Tie sāksies vienlaikus plkst. 19, un šis lai ir ceļvedis izvēlei.

Forē un Latvju rekviēms

Koncertā *Dona eis requiem*, ko orķestris Rīga kopā ar kamerkori Ave sol un Latvijas Nacionālās operas solistiem Eviju Martinsoni un Krišjāni Norveli sniegs Rīgas Domā, skanēs Gabriela Forē Rekviēms op. 48. Orķestra partijas pārlikumam šim opusam veidojis koncerta diriģents Valdis Butāns. Gaišais, romantisma tradīcijās radītais skaņdarbs, dēvēts arī par *Nāves šūpladziesmu*, ļauj domāt par laicīgo, pārejošo un mūžīgo. Līdzās Forē Rekviēmam programmā iekļauti latviešu komponistu skaņdarbi: Rīgas kamerkoris Ave sol diriģenta Jurģa Čabuļa vadībā dziedās Emiļa Melngaiļa *Latvju rekviēmu*, bet orķestra Rīga un Krišjāņa Norveļa sniegunā skanēs Alfrēda Kalniņa dziesma *Skan zvani*. Programmu papildinās Ralfa Vona Viljamsa *Dona nobis pacem* un Georga Frīdriha Hendeļa ārija *O Lord, Whose Mercies Numberless* no oratorijas *Sauls*. Bezmaksas ielūgumi saņemami Rīgas Doma kasē.

Sarkanais vilciens

Vienlaikus Latvijas Ordeņu brālība aicina uz Jura Kulakova un Pētera Aigara dramatiskās kantātes *Sarkanais vilciens* atskaņojumu Lielajā gildē, kur diriģentes Airas Birziņas vadībā un Uģa Briķmaņa režijā piedalīsies solisti Ieva Akurātere un Ivars Cinkuss, aktieris Jānis Paukštello, rokgrupa *Pērkons*, Rīgas Doma meiteņu koris *Tiara*, sieviešu kori *Dzintars* un *Rasa*, kā arī kamerorķestris Agneses Kanniņas-Liepiņas vadībā. «Šogad aprīt 75 gadi kopš Latvijas iedzīvotāju deportācijām Otrā pasaules kara sākumā. Šo faktu ir svarīgi atcerēties arī mūsdienās un

▲ «ĢIMENĒS par šo tematu runā maz, sargājot bērnus, tāpat kā mūsu vecāki un vecvecāki sargāja mūs. Bet par to ir jāstāsta, lai pārdzīvojums dzīvotu tautas atmiņā,» saka diriģente Aira Birziņa.

PUBLICITĀTES FOTO

Kantāte Sarkanais vilciens ir dzīva un skaudra Latvijas vēstures stunda ikvienam

kā svarīgu vēsturisku notikumu stāstīt jaunajai paaudzei, lai nākotnē nekur pasaulē nevarētu atkārtoties diktatūru represijas pret iedzīvotājiem. Vēstures izziņāšana caur māksliniecisku notikumu var palīdzēt mūsdienu

jauniešos veidot aktīvu attieksmi pret pasaulē notiekošo, mazināt sabiedrības vienaldzību un mudināt apzināties patiesās dzīves vērtības,» uzsver Latvijas Ordeņu brālības priekšsēdētājs Juris Griķis.

Dramatisko kantāti *Sarkanais vilciens* Juris Kulakovs sacerēja 2005. gadā, izmantojot Pētera Aigara poēmu ar tādu pašu nosaukumu. Tā vēsta par izsūtīšanas notikumu traģismu, sākot ar neticību, ka kaut kas tāds var notikt brīvā zemē, līdz apjaušamai par neatgriešanos. «Ģimenēs šis temats tiek maz pārrunāts, sargājot savus bērnus, tāpat kā mūsu vecāki un vecvecāki sargāja mūs. Bet par to ir jāstāsta, lai šis pārdzīvojums dzīvotu tautas atmiņā. Jura Kulakova radītais skaņdarbs ir ļoti spilgts

un tēlaini bagāts, muzikālajā izteiksmē daudzveidīgs un spēcīgs. Klausītājus tas uzrunā ar atkailinātām emocijām un dziļu pārdzīvojumu. Kantātes *Sarkanais vilciens* atskaņojums ir dzīva un skaudra Latvijas vēstures stunda ikvienam,» pārliecinājusies diriģente un Rīgas Doma meiteņu kora *Tiara* mākslinieciskā vadītāja Aira Birziņa, kura diriģējusi jau vairākus kantātes atskaņojumus. Bezmaksas ielūgumus uz šo koncertu var saņemt *Bīlešu paradīzes* kasēs.

Dievs, Tava zeme deg!

Lūcijas Garūtas un Andreja Eglīša kantātes *Dievs, Tava zeme deg!* (korim, solistiem un ērģelēm) atskaņojums šogad notiks šīs tautas lūgšanas vēsturiskajā pirmatskaņojuma vietā – Rīgas Vecajā

Sv. Ģertrūdes baznīcā plkst. 19, kur to pēc mācītāja Rinalda Granta ievadvārdiem diriģentes Zanes Zilbertes vadībā izpildīs Rīgas Stradiņa universitātes koris Rīga un solisti – tenors Ingus Pētersons un baritons Eduards Vācietis. Pie ērģelēm Tāivaldis Deksnis.

Kantātes *Dievs, Tava zeme deg!* pirmatskaņojums notika 1944. gadā Rīgā, Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā, ar tās mūzikas autori Lūciju Garūtu pie ērģelēm. Vēsturiskā atskaņojuma ierakstā brīžiem ir dzirdama garām braucošo tanku dārdoņa. Pēc 1945. gada kantātes atskaņojumus aizliedza. Pie klausītājiem tā atgriezās tikai trešās atskandās sākumā 1988. gadā. Vēlāk to dziedājuši arī Japānas un Vācijas kori. Koris Rīga kantāti pirmoreiz nodziedāja

2012. gada novembrī Kuldiģā, Annas baznīcā, atzīmējot dzejnieka Andreja Eglīša simtgadi un Lūcijas Garūtas 110 gadu atceri. Šoreiz kantātes izpildījums vainagos kora 65. sezonu. Ieeja – par ziedojumiem.

Piemīņas programmu *Neaizmirsti*, ko Mazajā gildē plkst. 19 sniegs vokālā grupa *Framest*, RKTMC *Mazā gilde* jauktais koris *Mūza* un diriģents Guntis Cimiņš, veido emocionāli spēcīgi tautasdziesmu pārlikumus, kā arī vairākas oriģinālkompozīcijas no programmas *Dainu skapis*. Muzikālu meklējumu rezultātā tradicionālās melodijas ievītas mūsdienu akadēmiskās un estrādes mūzikas vidē. Izskanēs arī Uģa Prauliņa un Raimonda Tigula kompozīcijas. Ieeja bez maksas. ●